

Siikalatva 580 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

10.6.3 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus **Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden hallinto** Siikalatvan kunnan yleisten sivistyspalveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että palvelut tarjotaan kuntalaisille laadukkaina, yhdenvertaisina ja monipuolisina.

Nuorisopalvelut Tehtävänä on tukea lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen harrastustoimintaan sekä luoda heille turvallinen ja virikkeellinen elinympäristö. Lisäksi tehtävänä on edistää osallisuutta, parantaa vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Nuorisopalvelut järjestää nuorille suunnattuja monipuolisia palveluja sekä tarjoaa yhteisöllisyyttä vahvistavia kohtaamispaikkoja.

Liikuntapalvelut Tavoitteena on luoda edellytyksiä monipuoliselle liikunnalle järjestämällä kunnan liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmille. Tehtävänä on tukea kansalaistoimintaa sekä seura- ja yhdistystoimintaa. Liikuntapalvelut ylläpitää ja kehittää lähiliikuntapaikkoja tiiviissä yhteistyössä kunnan teknisten palveluiden ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kirjastopalvelut Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Kirjastopalvelujen tehtävä on edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kulttuuripalvelut ja museotoiminta Tavoitteena on luoda edellytykset kunnan monipuoliselle kulttuurille. Tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille yhteistyössä yhdistysten ja yhteisöjen kanssa sekä kannustaa kuntalaisia osallistumaan kulttuurin tuottamiseen sekä tunnistaa kulttuurin vaikutus kuntalaisen hyvinvointiin.

Kansalaisopisto Tehtävänä on mahdollistaa kaikenikäisten aktiivinen itsensä kehittäminen ja oppiminen. Kansalaisopiston tavoitteena on laadukas tietojen, taitojen ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen, luovuuden vahvistaminen, henkisen kehityksen edistäminen, kulttuuriperinteen vaaliminen ja elinikäisen oppimisen mahdollistaminen. Kansalaisopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia ja helposti saatavilla. Kansalaisopisto on kuntalaisille hyvinvointia tuottavaa toimintaa.

TAVOITTEET 2023	TOTEUTUMINEN 2023
Hallinto: Luodaan talousarvion puitteissa edellytykset liikunta- ja nuorisopalveluiden, kulttuuripalveluiden, kirjastopalveluiden sekä kansalaisopiston toteuttamiseen ja kehittämiseen. Vapaa-aikapalvelujen avulla ylläpidetään ja lisätään kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Luodaan kuntalaisille edellytyksiä tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Vapaa-aikapalvelujen henkilöstön kanssa pidetään säännöllisesti yhteisiä tiimipalavereja, jossa käydään ajankohtaisia asioita läpi sekä suunnitellaan yhdessä tulevan vuoden tapahtumia.	Sivistyspalveluiden vapaa-ajanpalvelut (kirjasto, kulttuuri, liikunta ja nuoriso sekä kansalaisopisto) kehitti palveluitaan vuoden 2023 aikana ja tarjosi kuntalaisille laadukkaita ja monipuolisia palveluita talousarvion raameissa. Henkilöstö kokoontui säännöllisesti tiimipalavereihin suunnittelemaan yhteisiä palveluita ja tapahtumia. Tapahtumia järjestettiin myös yhteistyössä sivistyspalveluiden muiden palvelualueiden kanssa sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa (esim. seurakunta, 4H).
Nuorisopalvelut: Edistää nuorten hyvinvointia ja terveyttä sekä tarjota heille mahdollisuuksia ja tukea omaan elämänhallintaan. Tukea ja aktivoida nuorten omaehtoista toimintaa ja vaikuttamista mm. nuorisovaltuuston avulla sekä www. nuortenideat.fi kautta. Järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia, tilaisuuksia ja retkiä yhdessä eri toimijoiden kanssa. Ylläpitää ja kehittää nuorisotilatoimintaa siten, että jokaisella kylällä on toiminnassa oleva nuorisotila. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on vahvistaa Siikalatvan nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvointia, olla läsnä nuorten keskuudessa, mahdollistaa turvallinen aikuiskontakti kaikille nuorille ja tavoittaa tuen tarpeessa olevat nuoret yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. Kohderyhmänä 15 – 29-vuotiaat. Tukea nuorisoyhdistysten ja muiden yhdistysten nuorisotoimintaa avustuksilla.	Nuorisotilat pidettiin auki joka kylällä (yhteensä 25 tuntia viikossa), lukuun ottamatta koululaisten kesälomia. Kesäkerhotoimintaa järjestettiin kahden viikon ajan 1.-3.-luokkalaisille joka kylällä. Lasten päiväleireihin Ristironkkelissa ja Paskokankaalla sekä yöleiriin Ristironkkelissa osallistui 70 lasta. Reissuja ja tapahtumia järjestettiin mm. seuraavasti: • Elokuvareissu Ouluun, osallistujia 42 • PowerPark-reissu, osallistujia 135 • Luontokerho Haapavuorella heinäkuussa • Kesäkuussa Melontapäivät Uljualla, osallistujia 28 • Gladiaattoripäivä yläkoululaisille, osallistujia 170 • Bändi-iltpäivä yläkoululaisille yhdessä kulttuuripalvelujen kanssa syyskuussa, osallistujia n. 30 • Pelipaku-auto Pulkkilassa ja Rantsilassa, osallistujia 75 • Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa Etsivä nuorisotyöntekijän palkkaamiseen saatiin valtionavustusta 30 000 euroa. Siikalatvan 4H-yhdistystä avustettiin 24 000 eurolla.

TAVOITTEET 2023	TOTEUTUMINEN 2023
<u>Liikuntapalvelut:</u> Edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä monipuolisen liikunnan avulla. Järjestää kaksi kertaa vuodessa kehonkoostumismittaukset. Ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja ja -alueita yhdessä teknisten palveluiden kanssa. Edistää ja aktivoida eri toimijoiden kanssa kuntalaisten liikuntaharrastuksia mm. järjestämällä liikuntatapahtumia. Tiivistää hallintokuntien välistä yhteistyötä (esim. urheilutapahtumat). Tukea urheiluseurojen ja muiden yhdistysten järjestämää liikuntatoimintaa. Esiopetuksen ja peruskoulujen uimaopetus yhteistyössä opetuspalveluiden kanssa (vakiintunutta toimintaa).	Liikuntapalvelut on tarjonnut runsaasti erilaisia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen vuonna 2023: • Parkour-kerho, kevätlukukausi 2023 (Pulkki, Rantsila, Kestilä) • Seniorijumprat kerran viikossa (Kestilä, Piippola, Pulkki, Rantsila) • Koululaisten hiihtokisat 1.3.2023 Kestilässä • Kuutamohiihto 6.3.2023 Uljualla, osallistujia 50 • Ainot – Reinot -tapahtuma, osallistujia 56 • Urheiluseurapalaveri Rantsilassa • Siikalatvan liikuntaviikko; koko perheen liikuntaillat Kestilässä, Piippolassa, Pulkkilassa, Rantsilassa, osallistujia 300 • Jalkapallokerho ja -koulu (kustannuksiin osallistuminen) • Siikalatvacupin osakilpailut (4) joka kylällä • Pesisreissu Pattijoelle, osallistujia 35 • Vesijumppaa ja porrastreenit kyläpäiväviikolla, osallistujia 32 • Uimakoulut Paskokankaalla, osallistujia 15 • Mukana Siunausta koulutielle -tapahtumassa Rantsilassa • Yleisurheilun nappulakisat Rantsilassa, osallistujia 52 • Penkkikahvilat yhteistyössä perheneuvojan kanssa (joka kylällä) • Koulun yleisurheilukisat Pulkkilassa yhdessä koulujen kanssa • Inbody-viikko, joka kylällä mittaukset, osallistujia 90 • Kunnon Mummola -tapahtumat, osallistujia 35 • Ohjattua allasjumppaa Zimmerissa senioreille keväällä ja syksyllä • Lasten oikeuksien tapahtuma Kestilässä yhteistyössä seurakunnan kanssa • Kuntonyrkeily (6 kertaa) Rantsilassa, osallistujia 13
<u>Kirjastopalvelut:</u> Laadukkaat ja ajantasaiset kirjastopalvelut eri asiakasryhmille. Monipuolinen ja ajan tasalla oleva kirjastoaineisto. Yhteistyö eri hallintokuntien, oppilaitosten, kirjastojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa (mm. tiedonhaun ja kirjastonkäytön opetuksen vahvistaminen.) Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen. Kirjastojen toimiminen yhteispalvelun asiointipisteinä (Kela-palvelut) ja kunnan monipalvelupisteinä. Yhdistyminen Oulun Eteläisen kirjastojen uuteen kirjastoryhmään. Kirjastopalvelujen saavutettavuuden parantaminen. Joki-kirjastojen yhteisiin kehityssuuntiin, kuten hankkeisiin ja strategiaan sitoutuminen. Edistämme kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kirjasto- ja kulttuuritoimi edistää paikallisen kulttuuriperinnön tallentamista ja säilyttämistä. Muut kulttuuristrategiaan kirjatut tavoitteet.	Kirjastopalvelut on pystytty tarjoamaan tavoitteiden mukaisesti. Pulkkilan kirjasto oli suljettuna 31.8.2023 alkaen remontin vuoksi. Ajantasaista kokoelmaa ylläpidettiin hankkimalla uutta aineistoa 2070 nidettä ja poistamalla vanhaa aineistoa 5165 nidettä. Yhteistyötä tehtiin sivistyspalveluiden muiden palvelualueiden, teknisten palveluiden ja muiden kirjastojen kanssa. Lasten- ja nuortenkirjastotyö tuli osaksi kirjastovirkailijan tehtäviä ja lasten- ja nuortenkirjastotyönä pidettiin kirjavinkkauksia ja Aakkostädin esiintymisiä. Henkilökunta kouluttautui (27 htp). Kirjastot toimivat Kelan Asiointipisteinä ja kunnan monipalvelupisteinä. Kirjastot palvelivat monipuolisin asiakaspalvelun aukioloajoin ja omatoimiajain. Henkilökunnan palveluaikaa oli 3494 tuntia ja omatoimiaikaa 15465 tuntia. Osallistuimme Joki-kirjastojen Karttamerkit kohdalleen -hankkeeseen. Kirjastoissa järjestettiin taidenäyttelyitä ja matalan kynnyksen maksuttomia tapahtumia kuten Kirjafoorumia, digiopastuksia ja lastentapahtumia. 42 tapahtumaan ja käyttäjäkoulutukseen osallistui yht. 923 henkilöä.

TAVOITTEET 2023	TOTEUTUMINEN 2023
<u>Kulttuuripalvelut ja museotoiminta:</u> Järjestää ja tukea kulttuuritoimintaa kunnassa edistämällä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta, monipuolista käyttöä ja harrastamista sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Tiedottaa kulttuuritapahtumista ja toimia yhteistyössä eri tahojen kanssa monipuolisen kulttuuritoiminnan järjestämiseksi (esim. peruskoulujen konsertit, erityisryhmien musiikkiesitykset koululaisille ja kuntalaisille). Museotoiminnan tukeminen kunnan alueella sekä museotoiminnan järjestäminen kunnan omistamassa museokohteessa. Kulttuuri- ja museotoimintaa järjestettäessä huomioidaan paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Toteutamme yhdessä koulutoimen kanssa kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa. Valmistaudutaan Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoden kehittämiseen.	Monipuolista kulttuuritoimintaa on järjestetty eri puolilla kuntaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön elokuussa 2023. Avustuksia kulttuuritoimintaan on jaettu. Museotoimintaa on tuettu palkkaamalla nuoria kesätyöntekijöitä museokohteisiin. Yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan liiton Kulttuurikeno-hankkeen, Kajaanin kaupunginteatterin - Aluteatterin ja Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeen kanssa on jatkettu.
<u>Kansalaisopisto:</u> Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja monipuolisten kurssien monipuolinen tarjoaminen kuntalaisille sekä alueellisen tasa-arvon toteuttaminen kurssien järjestämisessä eri puolilla kuntaa. - monipuolinen liikuntakurssien tarjonta kuntalaisten hyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi - asiakaslähtöinen palvelu, asiakaspalautteet - lasten ja nuorten sosiaalistumisen vahvistaminen - ikäihmisten aktivoiminen elinikäiseen oppimiseen - yhteistyö muiden kunnan hallintokuntien sekä järjestöjen kanssa	Kansalaisopisto on tarjonnut monipuolisesti kursseja Siikalatvan kaikilla neljällä kylällä huomioiden kylien asukasmäärät, tilat sekä kuntalaisten kurssitoiveet. Rantsilassa tarjottiin keväällä 34 (toteutui 29) ja syksyllä 34 (toteutui 30) kurssia. Liikunta- ja tanssikursseja oli/toteutui keväällä 6 ja syksyllä 8. Pulkkilassa tarjottiin keväällä 28 (toteutui 22) ja syksyllä 22 (toteutui 19) kurssia. Liikunta- ja tanssikursseja toteutui keväällä 9 ja syksyllä 7. Piippolassa tarjottiin keväällä 27 (toteutui 26) syksyllä 33 (toteutui 32) kurssia. Liikunta- ja tanssikursseja toteutui keväällä 9 ja syksyllä 12. Kestilässä tarjottiin keväällä 17 (toteutui 10) ja syksyllä 17 (toteutui 10) kurssia. Liikunta- ja tanssikursseja toteutui keväällä 5 ja syksyllä 6 (joista 1 kunnan kanssa toteutettu työpaja). Kestilässä on ollut haasteita tilojen sekä opettajasaatavuuden ja kuntalaisten toiveiden mukaisen tarjoajan (Fysios) poisjäännin jälkeen. Nyt syksyn osalta tilanne oli parempi. Liikuntaan suunniteltiin 882 h ja tunteja toteutui 753 h koko Siikalatvan alueelle. Netto-opiskelijat lapset ja nuoret 0-14v. = 180 henk. 15-19v. = 21 " Netto-opiskelijat ikäihmiset 65-69v. = 65 henk. 70-74v. = 51 " 75-79v. = 40 " 80v- = 32 " Yhteensä kursseilla on ollut 627 henkilöä Siikalatvan kunnasta. Tilamuutokset kunnassa ovat haastaneet kurssisuunnittelua ja kurssien toteutumista esim. liikuntatilojen vähyys, Rantakankaan koulun ruokasalin soveltumattomuus mm. tanssillisiin tai lasten liikuntoihin (liukas lattia). Myös opettajien saatavuudessa on ollut haasteita koko viime lukuvuoden. On tullut myös palautetta, että kaikilla kuntalaisilla ei ole mahdollisuutta kulkea/osallistua naapurikylällä järjestettävälle kurssille (mm. elinkustannusten, polttoaineiden ja energian hinnan nousu) vaan kursseja pitäisi olla omalla kylällä entistä pienemmillä ryhmillä, mikä on taas taloudellisesti haastavaa. Muutoin asiakaspalautteet ovat olleet hyviä ja rakentavia koko vuoden 2023 aikana. MuutostoiVEisiin on vastattu nopeasti ja hyvin resurssien puitteissa.

	TP 2022	TA 2023	TA 2023 (muutos)	TP 2023	TP 2023 - TA 2023 (muutos)	TP 2023 / TA 2023 (muutos)
580 Kulttuuri- ja vapaa-						
aikatoimi						
Tuotot (€)	79 605,87	75 100,00	75 100,00	108 016,82	32 916,82	143,83 %
Toimintakulut (€)	-1 466 174,18	-1 549 129,00	-1 549 129,00	-1 451 209,32	97 919,68	93,68 %
Toimintakate (€)	-1 386 568,31	-1 474 029,00	-1 474 029,00	-1 343 192,50	130 836,50	91,12 %

TP=Tilinpäätös TA=Talousarvio

Suoritetietoja: Kirjastojen lainamäärät vuonna 2023 Kestilä 11 112 Piippola 12 800 Pulkila 12 572 (Kirjasto suljettu 31.8.-31.12.2023)
Rantsila 15 004 Pohjoisen eKirjaston aineistojen käyttökerrat (lainaus): 10 636

Kulttuuritoimi 2023 30 kulttuuritapahtumaa 2 teatteriretkeä 4 pitäjäpäivät 4 näyttelyä 4 askartelupajaa 4 kesätyötekijää

Kansalaisopisto 2023 Vapaan sivistystyön tunnit Siikalatvalla: 3 397 h (tavoite 4 000 h), koko opistossa toteutui 15 990 h kursseja 184 kpl (tavoite 215 kpl), koko opistossa toteutui 795 kpl netto-opiskelijoita oli 668 henkilöä, koko opistossa 3 312 henkilöä brutto-opiskelijoita oli 2 079 henkilöä, koko opistossa 12 864 henkilöä Taiteen perusopetuksen tunteja toteutui 291 h kursseja 9 kpl kurssilaisia 94 henkilöä